

درگاه

اون بش كونده بر نشر اولور علم وصنعت مجموعه-ی

۵ نیسان ۳۳۸

نومرو : ۲۴

برنجی سنه: ایکتهجی جلد

مُصَاحَبَه

بیله مطهری

اونه دهری معارف نظارتی اگ فضلہ فعالیتہ کنیران مسئله ، ادبار مزك منبی ، املا مسئله سیدر ، هراوج سنهده بر مملكتك عالمرندن ادیلرندن و محررلرندن بر قومیسون تشکیل ایدر؛ بو قومیسون ، مشهور اصفهان انجمن دانشی طرزنده ، آیلرجه یشل و عالمانه بر مامسه اطرافنده طولانی و اعضایی مشاوره ، مشافهه و مناقشه و یکدیگری دیوایسه تجلیل و تحمق ایندکده صکره نهایت لسانلرک منشأی ، تکاملی و فلسفہ-یی حقیقده غایت آغیر بر مقدمه بله باشلایان و دیگر صحیفه لری مختلف فعالرک مخالف صیفه تصریفه-ایله مالامال بر لایحه وجوده کتیرر: ایشته طویراقلریمزه برکت ، آغا جلیزمه میوه ، ارککاریمزه عقل و غیرلریمزه کوزللك و بره جک اولان لایحه ، ایشته حجر فلسفی ، ایشته کبریت احمر !

نظارت ، سحرلی لایحه بی طبع ایندیروب برر نسخه-سی ده عین افاضل و ادبانه توزیع ایندیردکن صکره ، بر زمان ایچون قدسی وظیفه-سی بیتمش عد ابله ، آرتق هیچ بر حادثه و هیچ بر قدرلک صارصه-یه جنی درین ، سرین ، نباتی بر استراحت وجدان اوقوسنه کچر .

اوپوزر اوتوز اوچ سنه سنده نشر ایدیلان (لایحه) دن صکره باشلایان املاء اوقوی دقیق بر حساب کوره بو سنه فعالیتہ میل اوله جقدی . فی الحقیقه نظارت ، بو سنه ایشته سنهده ، بنه مملکتک علما ، ادبا و محرریندن و تدقیقات لسانیهده یدطولا صاحبی مختصصلردن بر املا قومیسونی وجوده کتیردی . بو قومیسونی تشکیل ایدن ذواتک جله-سی ، اسرارلیله ، مع الاسف ، طایموروز . یالکز قولاغمزه بعض اسرار چالیندی : خالدنخری بک ، حق طارق بک ، میلایی دوکتور اسماعیل حق بک ... مسعود تورک مانی ، تیره ، امید و سونجین تیره ! اثرلرله ، عدلرله شان و شرفکی یایمش اولانلر شمدی ده ، یشیل و عالمانه بر مامسه اطرافنده طولانی و

(املا) ساحه سنده ، ایرشامز صولک سعادتلرک بولنی آرایورلر ...

بیلمه هانکی برغزنه نك کچلر ده بیلدیردیکنه کوره املا انجمنی ، عالمانه مساعدیتی ختامه ایردیرمش و نقاط نظرخی تثبیت اتمک اوزره قامه آلدینی لایحه ده در دست طبع ایش . لایحه نك نشر ایدیلر جکی او بولک کونه انتظاراً ، (املا) حقیقده غرض قارلرله ، عالمانه دکل ، فقط عالمک ، دوداق بوکرک مزینفانه (ادبیات !) دیه جکی راحت و کافتمیز و ایدیه قونوشه جنم کونشلی ، روزگارلی ، بیولک چنارلر آلتنده اوطور و پدیکه نلرک نیم اویقولی مصاحبه-یی ...

*

ایشته فارشیمده رنکارنک بریفین کتاب وار : له ویا عاییده اوقی اوزره همسیده املایه دائر . اوتودیمدن آکلادیمه کوره بون املا اصلا حاجیلرینک اطرافنده طویلا ندقوی دستور عملک روخی شو جمله ده در : « تلفظ اولندینی کبی یازمق ویا لکزن تلفظ اولناتی یازمق . » بو دستورک قیچی ندر ؟ درونی شمه و سؤاله جواب بولنی اوزره بو کتابلردن عصرک ، اک بولک اسلرندن برنی طاشیانی آجوب اوقیورم : « تلفظ اولندینی کبی یازمق ، بوندن ده سادده و علی الخصوص سادده دالر کروهنی جذب ایچون ، بوندن ده بارلاق نه اولدیلر ؟ » اسان « و » یازی « دن بحث اولندینی زمان اوله طن ایدیلرک یکدیگرینه قابل ارجاع ، عین جفسدن ایکی حادثه فارشیمده یز . حالبوکه هیچ ده اوله دکل . اسان ، قوش جیولنسی ، کدی میاولامسی و اوکوز بوکوره-سی کبی عضوینک بر محصلیدر ، یازی ایشه انسان ایندیر . اسان ، طبیی بر حادثه اولنی اعتبارله دقت ساحه-یی خارجنده و اراده یه رغماً تکاملنک سیرینی تعقیب ایدرکن ، (یازی) اولنک آرقه سنندن قوشار ، اوکا قدرتی یتدیکی قدر یتشمکه چالیشیر فقط یتشمه ، صنی تمضوی (سوزک) بیک بر کرینتی و جیقتیسنه انطراق اتمه سنه مساعد اولیه جق قدر کروی و ایندیلیر . »

کتابی راقوب دوش و نیورم . شپردن شهره دیکشه نه لهجه فرق بر طرف ، یالکز استانبولده کی طایند قلم آرمه سنده خنجره-سی بری بریشککینه

مشابه ایکی انسان طایبورم . عظیم و کولونج برادرغونک بیک برده سنندن چقان بیک مختلف سس کبی ، برون ، آغز ، دیش ، چکه ، خنجره عارضه لریله ، قیصیق ، یاییق ، دیک ، سرت ، خوش ، ناخوش ، اوقشایی ، طیرمالایی ، حاصلی چهره لر کبی نامتنهی تنوعلرله قولاغمزه چاربان هر نقطه کوره برالفبا یاییق ایجاب ایشه طن انیم که یوز صانت و درت یوز صانت بو ایشه کفایت ایدیه بیلسین . چین و هند الفبایی کبی ، کندی باشنه ریاضیات عالیه کبی بر علم تشکیل ایدیه جک اولان اوله بر الفبایی تعلیم ایچون دارالفنون ، بر ابتدائی مکتب منزله سنده قایلر . اوتوز ایکی حرفدن عبارت ، ناقص بر (الفبا) نك آرز زحمتله جق ایش تأمین اتمک کبی عملی بر فائده سنندن ماعدا برده « روح » ک صحننه اتفاق ایدن دیگر بر خدمتی و دردرکه ، بنجه یالکز بونکچون هر عی غفو اولونسه بری وار .

املاء تلفون کبی اصواتی عیناً ضبط و تکرار ایدیه بیلسه ، بر (جاز باند) ک اوطو و ویل یوروسی ، پنیسه او وورولان چنل قاشیق ، وقاین آنا طیلریندن حاصل آهنگی آکدیرم جق اولان اسولارینک آهنگیله ریم هر صباح برغزنه نك قرائتی مدهش ، نه قاریشیک بر عذاب اولوردی . اوزمان کوزل یازی ، یالکز ذکا بنجیله و قدرت افاده ده دکل فقط عین زمان . دده مغنیلک کبی آغزک تشکلاته باغی برکار اولوردی . هر جملی شی کبی محالی املا نكده طرفدارلرینک الک حرارتیلرندن بری اولان محترم دوستم عاقل قوبونجی بکاک مملکتنه خاص اولان یاییجی شروه-سی یازیلرند حسن ایتدیران املاسی ، شمه یوق که اسولونک بدیعینی اخلاص ایدن مضمر بر عنصر در . قضیلرله بر جوقلری کندیته حیران بر افش اولان بوقیمتی قلم صاحبی ، طن انیم که شروه-سی قضیلرلی اعدادینه ادخال ایدیه جک نك بر انسانه شمدی به قدر تصادف ایش اولسون . تلفظی اولیان املاء فکرک وحسک لسانه بوغاز برون سسلرینی قایشه قدن مع ایدن حائلدر . بوفضیاتی اوکا تجزی-؟

بوتون بولاحظه لر بر طرف ، حال حاضرله املاء اوقومی عجبانه درجه اشکال ایدیه یور ؟ تلفظه او بدور و لاش بر املا اوقومی نه درجه قولا شدیر یور ؟ اوکده

روشنیات

موزون اولاده بالکز شعربند ؟

آرتق وزنی بالکز شعربند آراتق مسره فی
دکتر لک بوپوک طن اتمکه بکزر . فلسفه سز
تحصیلدن دوغان بو دالغیاتی مفکره شکر جوالیتی
برجکی طاشی قادر آغیرلاشدر . بالکز حیات
دکل حتی ماده عالمی ایضاح ایدن صولک نظر بهار
وجوداتک جوهرنده یارایچی وموزون برحرکندن
باشقه برشی بولامازکن بره شیشی ضومش وولش
یتیمش کی کورسوروز . مشغول اولدیفز . موضوعی
اوله دورت کوشلی بر ذهنیت ایله قارشیلوروزکه
زوللی مسئله لر حل ایدلش ، آریتامش دکل بالمکس
ضوندورلش وصانکه دوکه معمولانه قلب ایدلش در .
حالی که حیات وطبیعت نه قدرالاستی ، نه قادر متحول !
باشلشک برکونلک سیرینه باسق آجقمه بی دوعی ،
دوعی چالیشی ، چالیشی بورولاق ، بورولاق اویوق ،
اویوق اویاق تعقیب ایدیور . بوصفهرک هربرنده
نه قادر زنکین آفات روحیه وار وهیث عمومیه سی
نه قادر موزون نه قادر قافیه ! بهار ، یاز ،
صوک بهار ، قیش بولور وزنلر میدر ؟ بولرک
میخانیکی وزنلری کوسرن تقویملرک عجب هانکینده
بو موسهرک شمر وآنکی وار! بیله بزی کیجه لک ،
کوپورن دکزلرک ، ایکلین روزکارلرک ، قاچان
بولولارک وزنلری نرده ! اجرامک حرکتلرند
بیله خط مستقیم تعقیبنن زیاده حازونی اعوجا دلر ،
دور دور ظهور ایدن انقلابلر قید اولنور . سارلده
مشاهده ایدیلن بو وزنلر اجسامک آک کوپوک
ذراتنده موجود! شیمدی به قادر بسط عدایدیلن
جسملرک بیله ثابت بروزنلری اولمادی ایلری بهرورور .
و آرتق باقیری آلون باقی سوداسپله قنایاب اولش سرحیا
جیلرک وحلرته کین عصرک ایله دیکی کنهالره قارشی
عفو ومغفرت نیازلری بولکیور . الحاصل ماده ،
حیات ، روح وجعیت بی یایان وزن وبسته لراچنده
باشیورلر . ترقی ، تکامل دیدیکز حرکتلرکده هندسه
مطلبه هیچ علاقه یی اولمایان حروزلری وار !
فی الواقع برمدت جینیک تکاملی ، حیاتک عمومی تکاملی
تکرار ایدر نظریه سی سایه سنده وزن حیات کشف
اوله جق طن ایدلدی . فقط مم التاحف نتیجه امیدلر
سری تطمین ایدمه دی . جینیک تکالی حیاتک آنجق
برقاچ عمومی وزنی افشا ایددی ومتباقیسی ابوالهولک
سکونی کی سرلره قارشدی .

ورائته قسماً تابع اولقله برابر حریتی تماماً فردا
ایته یین حیات ، روح وجینیکلرک کندیلرندن دوغان
واصلاتکررا قین کندی وزنلری اولدیفی آکلاشیلدی .
مورخلرک وظیفه لری ایسته بو وزنلری بوله یلمکدر .
برانساک بوبومه یی ، براییک بوجینیک تکالی ، بر
برقورنه نلک استغالیسی وزن حیاتیلرندن باشقه ندر ؟

بوسلرک اوچی ده . بوش ، اوچی ده هندیلر . وکده کی
کتابلرده ، بولرک هر سینه بولدیغ اعتراضلر ، هرملک
کندی حسابنه تکرار ایدمه ییله جکی جیندن اعتراضلر در :
معنا سزاق ؟ معنا سزاق بالکز اولاده یی ؟ بتون
حیات بی سود فضله قیلر و آجی اکسیکلرکله مالامال
دکلیدر ؟ قونشورکن خطبه (سن) دیجک یرده
(سز) دیک معنا سزاق دکلی ؟ آقصرانه (شفالر
اولسون) دیکده نه معنا وار ؟ عاده لر عزمده بسیط
برنطله ایضاحی کوچ دهالیم غریبتر ، فضله قیلر
واکسیکلرک وارکه بولرک اصلاتی کیسه عفلندن
کچریمور . وارسون اولماده ده بعض غریبتلر بولسون .
یاسی ، الی یایان بو املا خطا لری دکل آ .

مبتدیلرک اولاده بولدیغ مشکلا نه عطف ایدیلک
ایسته تن اهمیت کانه بو ، حد داننده بر مبایه
شصولیدر . هرکسک املا بی دوغرو بیله کیه ناجبورچی
وار ؟ نه دن استقبالیک بتون دمیجیلری ، اوسته
باشیلری شوفورلری ، بقالاری وقصایلری ، (املا) بی
مکملاً بیلمکه مجبور طولمسون ؟ چوجقار املا بی
اوکر نمکده اوقدر مشکلا نه تصادف ایدیورسه بونک
چاره سی ، کوزل بر عالم اشکالی خراب ایدوب انقاضه
چو بر مکله دکل ، فقط ساده جه امتحانده املا بی نومروه
تابع طولمقله بولنه ییلر . وارسون شوفورلر بقالار ،
الح مکتوبلری املا سز بازسونلر . لسانی دوغرو
یازنی بیان بر قادینه هوز تصادف ایدامشدر .
قادی قلمی ، کله لره بیخ خیالی شکلار ویرر ؛ بوعتبارله
هر قادی مکتوبی ، باکر وخیالی بر حرف باججه یی ،
بر حرف اورمایدر ؛ بوندن دولای نامه لر ، عاشق
نظرند بلاغتلرندن نه غائب ایدیور ؟ (املا) ، یازنی
ایچون دکل ، اوقوق ایچوندر ، کوزک ذوقی فکرک
مستیله اکال اتمکی بیانلرک اوقوق سی ایچون !

صایدیم سبیلرک اوچجیمه کانه بو ، مناقشه
بیله کز . اساساً دیکراییک سببده ، حتی بتون بحثده
بیلم نه درجه مناقشه دکر دی ؟ قومیدیلرک معاملر ،
ایستکاری قدر (املا) به شو ویا بو ، شکلی ویرنک
اوزره قرارلور وروب قرارلری لایحه لره تدبیت ایتیلر .
هرملکینده ، سندرلر بری ، یورولق بیلز بر فاعلایله
اوغراشیان اصلاحتیلرک بتون غریته رغما املا لر ،
نادر استقبالیله ، دکشمه مشدر . چونکه (املا) به شکل
ویرانلر خواجه لر ، دویتورلر ، متخصصلر دکل ، آنجق
شاعرلر ، ادبیلر .

۱۳۳۳ سنه سنک املا لایحه سنده (کلک)
کله سنک بعدما (کلک) طرزنده یازلمی لزومی ایضاح
ایدیلور . (انلرک باغدن) ی اچورم ، حواسزک
صوک تربیه مکتبی اولان بونلرک ، ماورائی برضیابی
آکدبران هواسنده کلکله یینه بیله دیکز شکله
قرنیلر ، کالرو حوشلار اوزرند اوچوشیور . مکینلرده
ایستکاری قدر چوجقارله (کلک) املا سنک منطق
رجحان وفادرسنی ایضاح ایتیلر ، یعنوب قدری ،
کله بی (کلک) شکانده یازمده دوام ایتدیکه هرچو جق ،
حیانه کیرنج ، مکتبک املا سی اوتوغه وشعرک املا سی
آغه محکوم قاله جندر .

احمد هاشم

دوران کتابلردن بری اچورم و اوقورم : « چوجقکن
کله لری عجب لیکز دوره مستقنا ، علی العاده زمانده ،
اوقورکن ، نه حرفلری نده عجمالری کوروروز ؛ کوزمن
کله بی عجمله مدن ، درحال مص وبلغ ایدر ؛ کله بی
عناصر به دکل ، شکل عموم بیله طانیرز ؛ جمله اقسامی ده ،
قیصه جمله لری ده بوله اوقوروز . اوزکچون قرائت عینده ،
املاک تلفظی اولوب اولماسنده ذره قدر اهمیت یوقدر ؛
اهمیت ، عین کله ک کوزه دالماعین شکله کورومسنددر ؛
کله بر اشارتدر ، کله بر رسددر . یازی ده عینله بوله در .
یازی ، اگر حرفوک معنای بر ترتیبی دیکسه ،
یازموز ، رسم ایدیوروز . بناء علیه رسم اوله جق
شکل فصل اولورسه اولسون اهمیت یوق ، الوبیررکه
او شکل هر زمان ایچون دکشمز اولسون . »

فی الحقیقه دوام ایدمکلن بوقدر عصراتی کتاب
مدنیتندن صوکره (فکر) ، قولانده برسسی دکل
دماغده موقوش بر (یازلش کله) ، بر (یازلش
جمله) در . بیکارجه غزلک کاستانلرند اوندکن
ویکارجه دفعه (کل) ه قافیه اولدقدنصکره درک
(بابل) کله سی حقیقده قورباغه دنده آشیانی ،
چرکین وضع بر قوشک بوقدر کوزل اسمی اولدی .
(بولبول) ، (بابل) کله سی بیله دکل . (عشق)
کله سندرک اوج حرفه ، قیزمش بر صاچ لوحه اوزرند
قیورانان آلونلرک اخلاجنی ویران شی ، اوچی درین
برماضیده غائب اولش برشاعر سلسله سنک (یازی) به
کین الهامیدر . بواوچ حرفک برلشوب یایدیفی سحرلی
شکلی بالکز کورمکه ، معناسنی آکلاغه لزوم
قافسزین ، بردن ، روح سیرال بر آتیه مجرا اولور .
(عاشق) ، شبهه بوقک عشق دکل !

یازنیک شکلی ایله طاشیدیفی (فکر) آره سندرک
صیق علاقه یه بناء املاک دکشمه سی ، یاشایان کنج
نسللری ماضیدن آرمه کفایت ایدمه بیله جکینی ادعا
ایتمکده هیچ بره باغه یوقدر . صولک سندرده ، فارسی
وعربی جملرک ، ترکیلرک و آشامامش بعض بیانجی
کله لرک ترک ایدیله سیله ، اسکی ترکیه جمله به نظر آیک
ترکیه جمله نلک مشورانده حاصل اولان خبری تحول ،
مم الاسف ، برچوقلرند ، اسکی شعرک ذوقی ادراک
قابلیتی یوق ایتدی ؛ بویکیلر ، چوغالسون تورک مانی
ماضی ایدیندری خبر بر اوبدوره ماتهر کسه قولا بجه
ایته ییلر . (حال) ی تهلکبه دوشورمه دن ماضی ایله
علاقه کسبله من ، حال و ماضی ، عین سیکلرک و عین قان
دامارلرله باغلی ، یکپاره برعضویت ، برحیاتدر .

فقط دییلم که سرد ایتدیکز بتون بوعتراضلر
بو اندیشه لر صرف وهم وخیالک محصول اولسون ،
(املا) به بهیمتی بوزمیه رق ، طبیی برصورنده تکامل
ایدوب دورورکن ، اوکا جبری وصنی اوله رق تغیر
شکل ایتدیرمک ایچون عجب املا حایثیلرک اوک سوردیکی
میلر ندر ؟

بو بحثه دائر شیمدی به قدر بتون دیکلر بوب
ایستکارم اوچه قابل ارجاعدر :

- ۱ — اولاده غرابت ومنطق سزاق .
- ۲ — مبتدیلرک بوله بر املا بی اوکر نمکده
بولدیغ مشکلات .
- ۳ — اجدیلرک بویوزدن اسازمده رغبتی الح .